

ΜΑΘΗΜΑ / ΤΑΞΗ : Ιστορία Προσανατολισμού/ Γ' Λυκείου

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 10/06/2022

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ

ΘΕΜΑ Α1

α. σελ 248

Το **Φροντιστήριο της Τραπεζούντας**, που είχε ιδρύσει το 1682 ο μεγάλος Τραπεζούντιος δάσκαλος του Γένους Σεβαστός Κυμινήτης και λειτούργησε παρά τις αντιξοότητες μέχρι το 1922, έπαιξε σημαντικό ρόλο στην πνευματική και ηθική ανάπτυξη των Ελληνοποντίων και στην ανάπτυξη της εθνικής τους συνείδησης.

β. σελ.86

Η **ομάδα Ιαπώνων** αποτέλεσε πολιτικό μόρφωμα υπό το Δημήτριο Γούναρη και ήταν το μοναδικό νέο πολιτικό στοιχείο ως το 1909. Ιδρύθηκε το 1906. Είχε ως επίκεντρο της κριτικής του την αδυναμία του πολιτικού συστήματος να προσαρμοστεί στις εξελίξεις της κοινωνίας. Η ομάδα δεν μπόρεσε να επιβιώσει και διαλύθηκε το 1908.

γ. σελ. 77

Το **Εθνικόν κοιμάτον** αποτελεί πολιτικό σχηματισμό με μικρότερη απήχηση σε σχέση με την απήχηση των παρατάξεων των πεδινών και των ορεινών, υπό τον Επαμεινώνδα Δεληγιώργη. Συγκροτήθηκε στα πλαίσια της Εθνοσυνέλευσης του 1862. Υποστήριζε την ανάπτυξη του κοινοβουλευτισμού και τον εκσυγχρονισμό της χώρας, την οικονομική ανάπτυξη, τις μεταρρυθμίσεις στη διοίκηση και στο στρατό, και την πολιτισμική εξάπλωση στην Οθωμανική αυτοκρατορία

ΘΕΜΑ Α2

A. ΣΩΣΤΟ σελ.18

B. ΛΑΘΟΣ σελ.24

Γ. ΛΑΘΟΣ σελ. 32

Δ. ΣΩΣΤΟ σελ. 49

Ε. ΣΩΣΤΟ σελ. 53

ΘΕΜΑ Β1

Σχολ. Βιβλίο σελ.80

(Το διάστημα μεταξύ του 1875 και του 1880 αποτελεί μεταβατική περίοδο. Στις εκλογές του 1875 και του 1879 κανένα κόμμα δεν κέρδισε την κοινοβουλευτική πλειοψηφία. Λίγα χρόνια αργότερα, το 1884, τα δύο μεγάλα κόμματα, του Τρικούπη και του Δηλιγιάννη, έλεγχαν το 92,2% των εδρών στο Κοινοβούλιο. Το κοινοβουλευτικό σύστημα και ο δικομματισμός θεμελιώθηκαν.)

Το τρικουπικό κόμμα ήδη από το 1875 παρουσίασε ένα συστηματικό πρόγραμμα εκσυγχρονισμού της χώρας, αρκετά κοντά στις αντιλήψεις του Κουμουνδούρου, το οποίο προέβλεπε:

- συγκρότηση κράτους δικαίου
- εξορθολογισμό της διοίκησης, κυρίως με τον καθορισμό των προσόντων των δημοσίων υπαλλήλων, ώστε να περιοριστεί η ευνοιοκρατία,
- ανάπτυξη της οικονομίας και κυρίως ενίσχυση της γεωργίας,
- βελτίωση της άμυνας και της υποδομής, κατά κύριο λόγο του συγκοινωνιακού δικτύου της χώρας.

Ο Τρικούπης θεωρούσε το κράτος ως μοχλό της οικονομικής ανάπτυξης και επιδίωκε τον εκσυγχρονισμό με κάθε κόστος. Στα εδάφη της Θεσσαλίας, στα οποία κυριαρχούσε η μεγάλη ιδιοκτησία, οι τρικουπικοί υποστήριζαν τους μεγαλογαιοκτήμονες

Για την υλοποίηση αυτού του προγράμματος έγιναν οι εξής προσπάθειες:

1. οργανωτικές μεταβολές και βελτίωση των οικονομικών του κράτους, με την αύξηση των φόρων και τη σύναψη δανείων και
2. παροχή κινήτρων στην ιδιωτική πρωτοβουλία για επενδύσεις.

Οι τρικουπικοί ακολούθησαν με συνέπεια αυτό το πρόγραμμα, το οποίο όμως είχε ως αποτέλεσμα την εξάντληση των φορολογουμένων και την υπερβολική επιβάρυνση του προϋπολογισμού. Το 1893 το κράτος κήρυξε πτώχευση.

ΘΕΜΑ Β2

Σχολ. βιβλίο 154

Α. Η ΕΑΠ διέκρινε την αποκατάσταση των προσφύγων σε *αγροτική* (παροχή στέγης και κλήρου στην ύπαιθρο) και *αστική* (παροχή στέγης στις πόλεις). Μολονότι οι

περισσότεροι πρόσφυγες ασκούσαν στην πατρίδα τους «αστικά» επαγγέλματα (σχετικά με το εμπόριο, τη βιοτεχνία-βιομηχανία κτλ.), δόθηκε το βάρος στη γεωργία, γιατί:

- υπήρχαν τα μουσουλμανικά κτήματα (κυρίως στη Μακεδονία, αλλά και στην Κρήτη, τη Λέσβο, τη Λήμνο και αλλού),
- αγροτική αποκατάσταση ήταν ταχύτερη και απαιτούσε μικρότερες δαπάνες,
- η ελληνική οικονομία βασιζόταν ανέκαθεν στη γεωργική παραγωγή,
- υπήρχε η πολιτική σκοπιμότητα της αποφυγής κοινωνικών αναταραχών με τη δημιουργία γεωργών μικροϊδιοκτητών αντί εργατικού προλεταριάτου.

Β. Εξάλλου, δόθηκε προτεραιότητα στην εγκατάσταση των προσφύγων στη Μακεδονία και τη Δυτική Θράκη καθώς:

- ◇ ήταν δυνατόν να χρησιμοποιηθούν τα μουσουλμανικά κτήματα και τα κτήματα των Βουλγάρων μεταναστών (σύμφωνα με τη συνθήκη του Νειγύ). Αυτό θα καθιστούσε τους πρόσφυγες αυτόρχεις σε σύντομο χρονικό διάστημα και θα συντελούσε στην αύξηση της αγροτικής παραγωγής,
- ◇ θα καλυπτόταν το δημογραφικό κενό που είχε δημιουργηθεί με την αναχώρηση των Μουσουλμάνων και των Βουλγάρων και τις απώλειες που προκάλεσαν οι συνεχείς πόλεμοι (1912-1922). Επιπλέον, έτσι εποικίζονταν παραμεθόριες περιοχές.

ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

ΘΕΜΑ Γ1

σελ. 147-148

(Οι πρώτες απογραφές των προσφύγων που κατέφυγαν στην Ελλάδα **μετά τη Μικρασιατική καταστροφή (1922)** δεν αποδίδουν την πραγματικότητα. Ο αριθμός πρέπει να ήταν πολύ μεγαλύτερος, αν υπολογίσουμε την υψηλή θνησιμότητα των πρώτων χρόνων λόγω των άθλιων συνθηκών διαβίωσης και των επιδημιών, το μειωμένο αριθμό των γεννήσεων και τη μετανάστευση πολλών προσφύγων σε άλλες χώρες. Στην απογραφή του 1928 καταγράφηκαν 1.220.000 πρόσφυγες. Οι αρρώστιες κατέβαλλαν τους πρόσφυγες που ήταν τάλαιπωρημένοι, πρόχειρα στεγασμένοι και υποσιτίζονταν. Ο τύφος, η γρίπη, η φυματίωση (κυρίως στις πόλεις) και η ελονοσία (κυρίως στην ύπαιθρο) τους θέρριζαν.)

Σύμφωνα με στοιχεία της *Κοινωνίας των Εθνών*, ένας σημαντικός αριθμός προσφύγων πέθαναν μέσα σ' ένα χρόνο από την άφιξή τους στην Ελλάδα. Εκτός από τις αρρώστιες, οι πρόσφυγες ήταν και ψυχικά τραυματισμένοι από την απώλεια συγγενών και φίλων, της πατρογονικής γης και του ευρύτερου κοινωνικού χώρου όπου είχαν ζήσει. Το δευτερογενές απόσπασμα από το έργο του Michael Llewellyn Smith με τίτλο «Το όραμα της Ιωνίας: Η Ελλάδα στη Μικρά Ασία, 1919 -1922» (**Κείμενο Γ**) επισημαίνει τον βίαιο τρόπο με τον οποίο οι πρόσφυγες εγκατέλειψαν τις πατρογονικές τους εστίες. Πιο συγκεκριμένα, οι γυναίκες και τα παιδιά χωρίστηκαν από τους άνδρες, στριμώχτηκαν σε πλοία και διαπεραιώθηκαν στον Πειραιά και τη Θεσσαλονίκη, χωρίς τη θέλησή τους.

Στην αρχή το κράτος αντιμετώπισε με τα μέσα που διέθετε τις πρώτες στοιχειώδεις και πιεστικές ανάγκες των προσφύγων: διατροφή, προσωρινή στέγαση, ιατρική περίθαλψη. Κινητοποιήθηκαν επίσης ιδιώτες, ατομικά ή οργανωμένα. **Μάλιστα, στο Κείμενο Γ** αναφέρεται ότι φιλόανθρωποι εθελοντές εφοδίαζαν τους πρόσφυγες που ήταν πρόσκαιρα εγκατεστημένοι στην Αθήνα με τρόφιμα (σούπα, ψωμί) και κουβέρτες, μέχρι να αποκατασταθούν. Αποφασιστική, ιδιαίτερα για την ιατρική περίθαλψη και την παροχή φαρμάκων, υπήρξε η δραστηριοποίηση στην Ελλάδα ξένων φιλανθρωπικών οργανώσεων. Διενεργήθηκαν έρανοι, οργανώθηκαν πρόχειρα συσσίτια και έγινε προσπάθεια για καθημερινή διανομή ψωμιού, παροχή ρουχισμού και άλλων ειδών πρώτης ανάγκης.

Με την άφιξη των προσφύγων, το έργο της προσωρινής στέγασης ανέλαβε το Υπουργείο Περιθάλψεως, που ενισχύθηκε με έκτακτο προσωπικό. Στη συνέχεια το Ταμείο Περιθάλψεως Προσφύγων (ιδρύθηκε το Νοέμβριο του 1922) ανήγειρε ξύλινα παραπήγματα για τη στέγαση των προσφύγων. **Επιπλέον, το δευτερογενές απόσπασμα από το έργο του Μενέλαου Χαραλαμπίδη με τίτλο «Πρόσφυγες και γηγενείς στη μεταπολεμική Αθήνα. Πτυχές μιας δύσκολης συνύπαρξης» (Κείμενο Α)** συμπληρώνει πως στις αρχές Δεκεμβρίου του 1922, σύμφωνα με ανακοίνωση του γραφείου του δημάρχου Αθηνών, περίπου 70.000 πρόσφυγες διέμεναν σε 130 πρόχειρους καταυλισμούς διάσπαρτους σε ολόκληρη την πόλη. Ακόμη, η δημοτική αρχή κατέβαλε προσπάθειες να καθαρίσει και να διαμορφώσει κατάλληλα χώρους στους οποίους θα μπορούσαν να διαμείνουν προσωρινά οι πρόσφυγες. Πλήθος ξεπρόβαλαν οι αυτοσχέδιες κατασκευές που

χρησίμευαν ως προσωρινά καταλύματα (καλύβες, παράγκες, σκηνές) γύρω από τις πόλεις, σε πλατείες ή στα κενά οικόπεδα των πόλεων.

Δεν έμεινε χώρος στεγασμένος που να μη χρησιμοποιήθηκε: σχολεία, εκκλησίες και τζαμιά, στρατώνες, θέατρα, δημόσια κτίρια, αποθήκες, υπόγεια. Ο συγγραφέας του **κειμένου Α** επιβεβαιώνει τις ιστορικές μας γνώσεις και προσθέτει πως χιλιάδες πρόσφυγες διέμεναν το πρώτο διάστημα στις πλατείες, τους δρόμους, σε ξενοδοχεία και σε δημόσια λουτρά. Μάλιστα, πληροφορούμαστε ότι τον Σεπτέμβριο του 1922, το υπουργείο Εθνικής Οικονομίας εξέδωσε απόφαση σύμφωνα με την οποία επιτρεπόταν η τοποθέτηση κλινών στους διαδρόμους των ξενοδοχείων. Στο τέλος του κειμένου Α, ο συγγραφέας μας παρουσιάζει την κατάσταση που αντιμετώπισε μία οικογένεια προσφύγων κατά την άφιξή τους στο λιμάνι του Πειραιά, όπως καταγράφεται από την Τασία Χρυσάφη-Ακερμανίδου, η οποία είναι ένα από τα παιδιά που γεννήθηκαν στα πλοία κατά τη μεταφορά των προσφύγων στην Ελλάδα. Ειδικότερα, η οικογένεια Ακερμανίδη μετά από περιπλάνηση αρκετών ημερών βρήκε στέγη με τη βοήθεια μιας γυναίκας που έμενε στη συνοικία της Γαργαρέττας κάτω από την Ακρόπολη. Ο μοναδικός χώρος που μπορούσε να τους προσφέρει ήταν ένα κοτέτσι στην αυλή του σπιτιού της. Αφού, λοιπόν, έγιναν οι απαιτούμενες προετοιμασίες του χώρου, το κοτέτσι αποτέλεσε το πρώτο «σπίτι» της οικογένειας Ακερμανίδη για έναν τουλάχιστον μήνα μετά την άφιξή της στην Αθήνα. Παράλληλα, ο συγγραφέας του **Κειμένου Γ** μας πληροφορεί ότι αρκετοί πρόσφυγες εγκαταστάθηκαν για αρκετούς μήνες σε αυτοσχέδια προσφυγικά στρατόπεδα και σε σκηνές στον περίβολο του ναού του Ολυμπίου Διός στην Αθήνα.

Με το θέμα της στέγασης και αποκατάστασης των προσφύγων καταπιάνεται και το Κείμενο Β, το οποίο αποτελεί μία μαρτυρία από το έργο της Φιλίως Χαϊδεμένου με τίτλο «Τρεις αιώνες, μια ζωή». Πιο αναλυτικά, οι πρόσφυγες του κειμένου μετά το πολύωρο ταξίδι τους με βάρκα φτάνουν σε μία περιοχή όπου ήδη έχουν σταλεί πολλοί πρόσφυγες. Όταν κατέφτασαν, αντίκρυσαν την εκκλησία του Αγίου Νικολάου που ήταν κατάμεστη από κόσμο και αναζήτησαν τον συγγενή τους Γιάννη Σιδέρη, ενώ οι πρόσφυγες που ήδη είχαν εγκατασταθεί εκεί, τους περιέθαλψαν. Στη μαρτυρία τονίζεται ότι οι πρόσφυγες

της περιοχής νοίκιαζαν σπίτια σε ένα κτίριο και έμεναν πέντε με έξι οικογένειες σε ένα σπίτι με κοινή κουζίνα.

Επιπρόσθετα, επιτάχθηκαν τα άδεια σπίτια σε όλη την Επικράτεια. Καταλήφθηκαν ακόμη και κατοικούμενοι χώροι, οι ένοικοι των οποίων μοιράστηκαν την κατοικία τους με τους πρόσφυγες.

(Το πρώτο διάστημα, οι περισσότεροι πρόσφυγες ανέχονταν τις αντίξοες συνθήκες διαβίωσης, θεωρώντας προσωρινή την παραμονή τους στην Ελλάδα. Πίστευαν ότι δεν θα αργήσει η μέρα της επιστροφής. Η αίσθηση αυτής της προσωρινότητας καθυστέρουσε, σε συνδυασμό με άλλους παράγοντες, την κοινωνική και οικονομική τους ένταξη και την ταύτισή τους με το γηγενή πληθυσμό. Μετά την υπογραφή της Σύμβασης της Λοζάνης, οι πρόσφυγες άρχισαν να συνειδητοποιούν ότι το όνειρο της επιστροφής δεν επρόκειτο να πραγματοποιηθεί. Στόχος τους τώρα έγινε η βελτίωση των συνθηκών της ζωής τους και η ενσωμάτωση στη νέα πατρίδα.)

ΘΕΜΑ Δ1.

σελ. 209-211

α.) Στο ουσιώδες ζήτημα της ένωσης της Κρήτης με την Ελλάδα παρατηρήθηκε εξ αρχής διάσταση απόψεων μεταξύ του Γεωργίου και του Ελευθερίου Βενιζέλου. Ο Γεώργιος πίστευε ότι η λύση του εθνικού ζητήματος θα ωριμάζε με συνεχείς παραστάσεις και υπομνήματα προς τις Μεγάλες Δυνάμεις, ενώ ο Βενιζέλος, βλέποντας τα πράγματα πρακτικότερα και ρεαλιστικότερα, θεωρούσε ότι η λύση έπρεπε να είναι σταδιακή, με βαθμιαίες κατακτήσεις.

Μάλιστα, η κρίση κορυφώθηκε στις 18 Μαρτίου 1901, όταν ο Γεώργιος απέλυσε τον Βενιζέλο από το αξίωμα του υπουργού. Για να υποστηρίξει τις απόψεις του στο εθνικό ζήτημα της Κρήτης, ο Βενιζέλος δημοσίευσε στην εφημερίδα «Κήρυξ» των Χανίων, που ο ίδιος εξέδιδε, πέντε πολύκροτα άρθρα, με το χαρακτηριστικό τίτλο «Γεννηθήτω φως». Το γεγονός της απόλυσης, επιβεβαιώνεται και από το **πρώτο δευτερογενές παράθεμα** με τίτλο «Η επανάσταση του Θερίσου ως εσωτερικό ζήτημα: η προσωπική διάσταση πρίγκιπα Γεωργίου-Ελευθερίου Βενιζέλου», αφού ο κ. Χαλκιαδάκης κάνει λόγο για την απόλυσή του Βενιζέλου, αλλά και για τα απανωτά δημοσιεύματά του στην εν λόγω εφημερίδα όπου εξηγεί τη στάση του και ταυτόχρονα απαντά στα δημοσιεύματα της Αθήνας, τα οποία και τον κατηγορούσαν. Στη συνέχεια, αναφέρεται στο προσωπικό σημειωματάριό του,

όπου καταγράφει τους λόγους της απόλυσής του από τον Πρίγκιπα, αφού θεωρεί ότι πρόκειται για μια πράξη επίρριψης ευθυνών στον ίδιο εξαιτίας της αναποτελεσματικότητας του Αρμοστή. Ταυτόχρονα, θεωρούσε ότι με αυτό τον τρόπο ο τελευταίος προσπαθεί να δικαιολογήσει τη στασιμότητα και το αδιέξοδο στο οποίο είχε φτάσει το Κρητικό Ζήτημα. (Χαρακτηριστικά ανέφερε: «[...] Ο πρίγκηψ εξεμάνη ακολούθως εναντίον μου, διότι περιέπιπτεν από αποτυχίας εις αποτυχίαν [...] και έπρεπε να ευρεθή ο αποδιοπομπαίος τράγος [...]».)

Ο Γεώργιος ακολούθησε πολιτική αδιαλλαξίας αφού σύμφωνα με το **δεύτερο δευτερογενές παράθεμα** του Σβολόπουλου με τίτλο «Η Κρητική Πολιτεία από το 1899», στο: Ιστορία του Ελληνικού Έθνους» αρνήθηκε να αποδεχθεί οποιοδήποτε διάλογο με την αντιπολιτευτική μερίδα και η συστηματική υπονόμευση κάθε συμβιβαστικής πρωτοβουλίας έθεσε σε δοκιμασία την εσωτερική ενότητα του κρητικού λαού. Συγκεκριμένα, προχώρησε σε μέτρα περισσότερο αυταρχικά, με την απαγόρευση της ελευθεροτυπίας και με διώξεις και φυλακίσεις διακεκριμένων μελών της κρητικής αντιπολίτευσης.

Κάτω από τις συνθήκες αυτές, τα πολιτικά πράγματα στην Κρήτη οδηγήθηκαν σε πλήρες αδιέξοδο και όλες οι προσπάθειες συνδιαλλαγής των αντίπαλων πολιτικών μερίδων ναυάγησαν, εξαιτίας της αδυναμίας της Αρμοστείας να προωθήσει το ενωτικό αίτημα προς τη λύση του. Επομένως, ο Ύπατος Αρμοστής διεύρυνε με την πάροδο του χρόνου τις αντιδράσεις και ενίσχυσε την αντιπολιτευτική κίνηση, όπως μας διευκρινίζει το **Κείμενο Β**. Ο Βενιζέλος, όπως μας πληροφορεί ο κ. Σβολόπουλος, βρισκόταν πολιτικά απομονωμένος μετά την απόλυση αλλά και την εγκατάλειψη του προγράμματός του, τον Απρίλιο του 1901, εξέφρασε πρώτος την αντιπολιτευτική αντίδραση και πέτυχε να συσπειρώσει κάτω από το πρόγραμμά του το σύνολο των αντιπολιτευτικών **δυνάμεων**. Έτσι, γύρω του συνασπίστηκαν όσοι ήταν δυσαρεστημένοι από την αυταρχική πολιτική του Πρίγκιπα και σχηματίστηκε μια ισχυρότατη «Ηνωμένη Αντιπολίτευσις». Έμπιστοι συνεργάτες του Βενιζέλου ήταν ο Κ. Φούμης και ο Κ. Μάνος. Οι τρεις αυτοί αποτέλεσαν μια τριανδρία, που δεν δίστασε να προχωρήσει σε δυναμική αναμέτρηση με τον Πρίγκιπα.

Στο τέλος του 1904 έληξε η περίοδος της Γενικής Συνέλευσης και προκηρύχθηκαν εκλογές για την ανάδειξη 64 βουλευτών. Σύμφωνα με το σύνταγμα, 10 ακόμη θα διορίζονταν απευθείας από τον Πρίγκιπα. Η αντιπολίτευση αποφάσισε να μη

συμμετέχει στις εκλογές αυτές, κατήγγειλε τα ανελεύθερα μέτρα του Πρίγκιπα και κάλεσε το λαό σε αποχή.

β) Ωστόσο, η κατάσταση εκτραχύνθηκε στις 26 Φεβρουαρίου 1905, όταν η τριανδρία της αντιπολίτευσης και 15 άλλοι επιφανείς πολιτευτές συνέταξαν και υπέγραψαν προκήρυξη, με την οποία ζητούσαν την μεταβολή του συντάγματος της Κρητικής Πολιτείας. Η προκήρυξη αυτή είναι το πρώτο επίσημο επαναστατικό κείμενο, το προμήνυμα της επανάστασης του Θερίσου. **Στο τρίτο και τελευταίο κείμενο που αποτελεί πρωτογενές παράθεμα, παρατίθεται απόσπασμα της προκήρυξης της αντιπολίτευσης (26 Φεβρουαρίου 1905), καταγράφονται οι θέσεις και οι σκοποί της αντιπολίτευσης. Πιο αναλυτικά, επισημαίνεται ως πρώτο και κύριο μέλημα η επίτευξη της ένωσης της Κρήτης με την Ελλάδα, βέβαια σε περίπτωση που κάτι τέτοιο δεν ήταν εφικτό, έθεταν ως στόχο την πολιτική προσέγγιση της πατρίδος με την ελεύθερη Ελλάδα μεταβάλλοντας την υπάρχουσα κατάσταση. Τέλος, ξεκαθαρίζουν ότι αν δεν εκπληρωθεί αυτός ο σκοπός δηλαδή, η αναθεώρηση του συντάγματος σύμφωνα με το πρότυπο του ελληνικού, προκειμένου να απαλλαγεί ο τόπος από τον υπάρχοντα δεσποτισμό, τονίζουν πως θα διεκδικήσουν την υλοποίηση του προγράμματος αυτού μέσω ένοπλων συγκρούσεων. Με τις ενέργειες τους αυτές απώτερος σκοπός τους ήταν η απομάκρυνση οποιουδήποτε μη Έλληνα κυβερνήτη και θα το προσπαθούσαν με όλη τους τη δύναμη ακόμα και με τη χρήση όπλων.**

Όλοι πλέον είχαν πεισθεί ότι μια ένοπλη εξέγερση ήταν επί θύραις. Οι υπηρεσίες του Πρίγκιπα είχαν συγκεντρώσει πληροφορίες, ενώ η ενωμένη αντιπολίτευση άφηνε σκόπιμα να διαρρεύσει η πληροφορία ότι πιθανή ημέρα εξέγερσης θα ήταν η 14η Μαρτίου. Στο ενδιάμεσο διάστημα άρχισαν να συρρέουν με μεγάλη μυστικότητα ομάδες ενόπλων στο Θέρισο. Ο Βενιζέλος και οι συνεργάτες του είχαν επιλέξει το χωριό αυτό ως έδρα της επανάστασης, γιατί ήταν κοντά στα Χανιά και επίσης ήταν περιοχή δυσπρόσιτη, ένα φυσικό οχυρό. Οι επαναστάτες αιφνιδίασαν τον Ηγεμόνα και κήρυξαν την επανάσταση στις 10 Μαρτίου 1905.

Ο Βενιζέλος, που ήταν ο φυσικός αρχηγός του νέου αυτού επαναστατικού κινήματος, ανέλαβε να ενημερώσει το λαό και τους αντιπροσώπους των Μεγάλων Δυνάμεων, για τους λόγους και τους σκοπούς της επανάστασης.